

Javuló gazdaság - romló nemzetközi bizalom

A GKI Gazdaságkutató Zrt.-nek az Erste Bank együttműködésével készült előrejelzése szerint idén a magyar gazdaság növekedése az export dinamikus emelkedése és a belföldi kereslet legfeljebb év végén remélhető javulása következtében 1% körül lesz. A választások óta a magyar gazdaság pénzügyi megítélése romlott: a forint tartósan gyengült, a piaci kamat és az országkockázat emelkedett, ezért az alapkamat nem volt tovább csökkenthető.

A magyar gazdaság az I. negyedévi 0,1% után a II. negyedévben 1%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest. Ez jelentősen elmarad az EU átlagától, ami annak a következménye, hogy miközben a magyar kivitel elég jól kihasználta az európai és főleg német konjunktúra javulását, a belföldi piacra termelő ágazatok visszaesése nálunk egyelőre folytatódott.

Ez a kettősség a magyar gazdasági növekedés húzóerejét jelentő iparban is jól látszik. Miközben az I. félévben a kivitel 17%-kal nőtt, a belföldi értékesítés 5%-kal visszaesett. Összességében azonban a II. negyedévben a magyar ipar az EU átlagánál mintegy 4 százalékponttal gyorsabb ütemre volt képes. Fordított a helyzet az építőiparban és a kiskereskedelemben. Az építőipar drámai visszaesése nálunk a II. negyedévben is folytatódott, miközben az EU-ban már növekedés kezdődött. Magyarországon a kiskereskedelemben is tart a visszaesés, miközben az EU egészére országokénti nagy különbségek mellett a stagnálás a jellemző.

Noha nálunk az I. félévben 3,7%-kal emelkedett a reálkereset, ez eddig nem vezetett a fogyasztás emelkedéséhez, sőt erre legjobb esetben a karácsonyi időszakban lehet számítani. Ennek egyik oka, hogy a tavasszal tetőzött munkanélküliség csak nagyon lassan, s a több nyári munkaalkalom miatt feltehetőleg csak átmenetileg csökken. Emellett a nyugdíjak és családtámogatások reálértéke kisebb a tavalyinál, miközben a hiteltörlesztési kötelezettségek a gyenge forint miatt is emelkedtek, az új hitelhez jutás nehéz, a lakosság még nem mer és tud fogyasztani, beruházni.

A hazai termelők versenyképességét viszont jellemzően javítja a gyengébb forint, bár ezt a hatást csökkenti az árfolyam bizonytalansága. Ugyanakkor a magas szinten megrekedt kamatszint, a bankadó következtében minden bizonnyal tovább drágul és szűkülő hitelfelvételi lehetőség különösen a hazai kis- és középvállalati szektor helyzetét rontja.

Az infláció júliusban 4%-ra csökkent, mivel a II. félévben kezd kifutni a tavalyi évközepe adóemelések hatása. A stagnáló vásárlóerő is fékezi a drágulás ütemét. Ugyanakkor az I. félévinél tartósan gyengébb forint, a világszerte és Magyarországon rossz termés miatt erősödik az importált cikkek és az élelmiszerek árának növelésére irányuló törekvés. Az év végi áremelkedés ezért 4% feletti lehet. A jegybanki alapkamat csökkentése 5,25%-os szinten megállt, s nem kizárt ennek ideje emelése sem. Az euró átlagos árfolyama az első féléves 270 forint közeléből a második félévben 280 forint fölé nő, így éves átlagban 277 forint körüli árfolyam kialakulása valószínűsíthető.

A magyar kormány megítélését az államcsőd június eleji kormányzati víziója, majd az EU-val és az IMF-fel folytatott tárgyalások júliusi felfüggesztése jelentősen rontotta. E lépések valószínűleg ennél is kedvezőtlenebb hatással jártak volna, ha nem lenne általános az a várakozás, hogy az önkormányzati választások után a kormány kellő jelentőséget fog tulajdonítani az egyensúlynak. Ennek mércéje elsősorban a 2011-es költségvetés, illetve az aktualizált konvergencia program tartalma lesz. Ha ezt a nemzetközi szervezetek és piacok jól fogadják, akkor ismét növekedhet az ország iránti bizalom, annak minden árfolyamban és kamatokban megnyilvánuló pozitív következményével. Addig viszonylag jelentős árfolyam-ingadozásra kell számítani.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság 2010. évi folyamatairól

	2008.	2009.	2010. VI. hó	2010. (előrejelzés)
1. A GDP volumenindexe (%)	100,6	93,7	100,5	101
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	98,9	82,3	109,0	108
3. Nemzetgazdasági beruházások Indexe (összehasonlító áron, %)	97,0	91,4	93,6*	101
4. Az építési-szerelési tevékenység Indexe (összehasonlító áron, %)	94,9	95,7	86,2	93
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	98,2	94,8	95,3	98
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	105,6	81,1	119,8	116
7. A behozatal változásának Indexe (folyó áron, euróban, %)	105,6	75,3	117,0	115
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-0,2	4,0	2,8	5,0
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	-6,5	1,4	0,8*	2,4
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	251,2	280,6	273,3**	277
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	909	918,6	1033,6**	930
12. A bruttó átlagkereset indexe	107,5	100,5	103,0	103
13. Fogyasztói árindex	106,1	104,2	105,4**	105,0
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	103,5	105,6	104,0**	104,3
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	8,0	10,5	11,0***	11,0

* 2010. I. negyedév

** 2010. I-VII. hó

*** 2010. május-július

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM